

NOTAT

Fra: Organisasjonsutvalget
Til: Lederrådet i Pinsebevegelsen
Tema: Godkjenningsordning for forkynnere i Pinsebevegelsen

1 INNLEDNING

Organisasjonsutvalget er bedt om å gjennomgå "Felles ordning for godkjenning av ledere i Pinsebevegelsen" i Grunnlagsdokument for Pinsebevegelsen ("Grunnlagsdokumentet") samt å "utrede hvordan en nasjonal godkjenning kan se ut i lys av det som praktiseres fra søsterkirker i den vestlige verden, som f.eks. Assemblies of God i England, Pingst i Sverige o.l."

I forbindelse med vår gjennomgang har vi vært i kontakt med, og innhentet dokumentasjon om ordninger for ledere i hhv. Pingst Sverige, Misjonskirken i Norge, Det norske Baptistsamfunn og Metodistkirken i Norge.

I det følgende redegjør vi først for dagens ordning, før vi peker på forhold som bør hensyntas ved utforming av en eventuell ny ordning. Vi skisserer også to alternativer for en eventuelle nye regler.

2 OPPSUMMERING

Når det gjelder dagens regler for godkjenning av forkynnere, mener vi at:

- Det er uklart hva som er de praktiske konsekvensene av å være en forkynner med eller uten godkjenning
- Det er uklart hvilken oppfølging som tilbys forkynnere etter at godkjenningen er gitt, herunder hvem som har ansvaret for oppfølgingen
- Det er uklart hva som skal til for å tape godkjenningen og hvilken prosedyre som følges i slike tilfeller

Dersom reglene om godkjenning skal videreføres i samme eller revidert form, mener vi at:

- Reglene må begrunnes. Det må klargjøres hva som er de praktiske konsekvenser av ordningen
- Reglene bør være enkle, klare og fleksible
- Ordningen må etterleves i praksis. Det bør avklares at sentrale menigheter i nettverkene rundt blant andre Filadelfiakirken Oslo, Salt, Hillsong, Livets Senter, De frie evangeliske forsamlinger og Livets Ord Family slutter seg til ordningen og vil praktisere den
- Det må fremstå som attraktivt å være en forkynner med godkjenning
- Det må ha praktiske konsekvenser å være en forkynner uten godkjenning
- Oppfølging, ivaretagelse og veiledning bør være et sentralt element i ordningen
- Ordningen bør inneholde elementer som innebærer at forkynneren i noen grad forplikter seg til fellesskapet i Pinsebevegelsen
- Ordningen må ikke fremstå som "byråkratisk". Menighetene og Pinsebevegelsen sentralt bør ikke pålegges forpliktelser som er unødvendig tid- og kostnadskrevende

- Reglene om hva som skal til for å tape godkjenningen må være klare. Det må gis saksbehandlingsregler som legger til rette for kontradiksjon, altså slik at de som er involvert i saken får anledning til å uttale seg før endelig avgjørelse treffes.

3 DAGENS ORDNING

3.1 Gjeldende regler

Det følger av Grunnlagsdokumentet kapittel 4 at det gjelder en "Felles ordning for godkjenning av ledere" i Pinsebevegelsen. Ordningen er omtalt slik i kapittel 4:

"Ordningen styrker den lokale godkjenningen gjennom en samordnet praksis og bygger på tre forutsetninger for å få og opprettholde godkjenning:

1. *Medarbeidersamtale*
2. *Egenerklæring fra ledere*
3. *Årlig rapportering om avholdt medarbeidersamtale til Lederrådets administrasjon"*

Nærmere regler om godkjenningsordningen er gitt i vedlegg 9 til Grunnlagsdokumentet.

Vedlegget inneholder for det første en definisjon av "ledere". Ledere er definert som *"de som forvalter, underviser og taler Guds ord, som pastorer, evangelister, barne- og ungdomsledere og fritidspredikanter, samt de som er valgt til lederoppgaver i fellestiltak og andre nasjonale fora."* Vi oppfatter definisjonen slik at den kort sagt gjelder forkynnere.

Vedlegget inneholder videre bestemmelser om hvilke kriterier som må være oppfylt for å bli godkjent som forkynner. Det er den menighet som forkynnerkandidaten er medlem av, som gir godkjenningen. Sentrale kriterier er at vedkommende tilhører menigheten, har en tjeneste som anerkjennes av menighetens ledelse, tilslutter seg menighetens trosgrunnlag, har en god etisk og moralsk livsførsel og at vedkommende har samarbeidsevner og respekt for menighetens ledelse. Det er videre krav om utfylling av egenmeldingsskjema, skjema for taushetsplikt og at menighetens ledelse gis tillatelse til å innhente informasjon fra tidligere menigheter og Pinsebevegelsens personal- og omsorgstiltak. Menigheten skal "fornye og melde godkjenningen hvert år. Manglende fornyelse fører til at godkjenningen opphører".

Det følger også av vedlegget at *"Samtaleforum vedtar felles retningslinjer for en samordnet praksis av den lokale godkjenningen"*. Vi er ikke kjent med at slike felles retningslinjer er vedtatt.

Vedlegget inneholder videre bestemmelser om "Gjenopprettelse" hvor det uttales: *"Dersom godkjenning ikke gis eller blir trukket vil kvalifisering til eller gjenopprettelse av tjenesten være målet. Et eget program for denne prosessen utarbeides av Pinsebevegelsens personal og omsorgstiltak som en del av en samordnet praksis"*.

Vedlegget inneholder videre et "egenerklærings skjema" med angivelse av nærmere angitte forhold knyttet til personlig liv, familieliv, avhengighet, integritet og bibelsyn som forkynneren oppfordres til å teste seg selv på.

3.2 Vurdering

Vi oppfatter det slik at ordningen som er omtalt i Grunnlagsdokumentet og vedlegget, for alle praktiske formål ikke etterleves. Det som fremkommer om "Ledere med godkjenning" på Pinsebevegelsens hjemmesider på internett er illustrerende i så måte. Oversikten inneholder om lag 20 navn. Bare to av de åtte medlemmene i Lederrådet fremkommer på listen, til tross for at

samtlige (vel) er forkynnere. Pinsebevegelsens øverste leder er ikke nevnt. Videre har kun tre av bevegelsens 20 største menigheter meldt inn navn. For de tre menighetene fremstår meldingene som ufullstendige, idet aktive forkynnere som åpenbart er medlemmer ikke er oppgitt.

Pinsebevegelsen kommuniserer altså utad at man har en ordning for kvalitetssikring av forkynnere, til tross for at dette ikke er tilfellet. Det er uheldig.

Slik vi ser det er bestemmelsene i Grunnlagsdokumentet og vedlegget uklare på flere punkter:

- Ordningen er ikke begrunnet. Det er uklart hvorfor Pinsebevegelsen har regler om godkjenning av forkynnere.
- Det er uklart hvilke saksbehandlingsregler som skal/bør ligge til grunn når menigheten gir anbefaling/godkjenning
- Grunnlagsdokumentet synes å forutsette at det skal gjennomføres medarbeidersamtaler. Det er uklart hvem som har ansvaret for dette.
- Det er uklart hvilken oppfølging som tilbys forkynnere etter at godkjenningen er gitt, herunder hvem som har ansvaret for oppfølgingen
- Det er uklart hvem som skal ha melding om at godkjenning er gitt eller at godkjenningen er fornyet
- Det er uklart hva som er de praktiske konsekvensene av å være en forkynner med eller uten godkjenning
- Det er uklart hva som skal til for å tape godkjenningen og hvilken prosedyre som følges i slike tilfeller

Generelt mener vi at bestemmelsene bærer preg av å være gode hensikter og intensjoner, og i mindre grad gir klare regler for hva som skal til for å få, opprettholde og eventuelt tape godkjenningen.

4 FORHOLD SOM BØR HENSYNTAS VED EN EVENTUELL VIDEREFØRING/REVISJON AV GODKJENNINGSORDNINGEN

Dersom Pinsebevegelsen skal ha en ordning for godkjenning av forkynnere, bør følgende hensyntas:

- Utgangspunktet for forkynnertjeneste i Pinsebevegelsen bør være et selvopplevd kall og anbefaling/godkjenning fra den menighet forkynnerkandidaten er tilsluttet. Dette samsvarer så vidt vi forstår med Pinsebevegelsens trosgrunnlag og har også gode grunner for seg. Det vil fremstå som svært tid- og ressurskrevende dersom Pinsebevegelsen sentralt gis (hoved)ansvar for gjennomføringsprosedyrer for godkjenning av forkynnere.
- Reglene må begrunnes. Det må skapes forståelse både i menighetene og blant forkynnerne hvorfor man har slike regler.
- Reglene bør være konkrete, enkle, klare og fleksible. De bør fremstå som intuitive og ikke være av en karakter som inviterer til polemikk mot ordningen. Forkynnere som velger å stå utenfor ordningen eller som ikke godkjennes må ikke gis mulighet til å fremstå som "martyrer". Det er neppe hensiktsmessig å angi en konkret "syndekatalog" over forhold som innebærer at godkjenning ikke gis. Det sentrale må være at forkynneren forplikter seg til Pinsebevegelsens trosgrunnlag og at det ikke foreligger forhold av noen art som er egnet til å svekke tilliten til forkynneren. Forkynneren bør også forplikte seg til å rette seg etter vedtak/anbefalinger fra Pinsebevegelsens personal- og omsorgstiltak.

- Det må klargjøres hva som er de praktiske konsekvenser av ordningen, herunder hva det innebærer i praksis å ikke være en godkjent forkynner.
- Det bør fremstå som attraktivt å være en forkynner med godkjenning
- Pinsebevegelsen fremstår i dag som fragmentert med en rekke menigheter tilknyttet ulike nettverk. Flere av nettverkene fremstår i praksis som "bjellesauer" med stor påvirkningskraft når det gjelder meningsdannelsen i pinselandskapet. Vi antar det i flere av nettverkene gjelder særskilte regler for menighetsorganisering, trosgrunnlag, forkynnergodkjenning mv. Dersom Pinsebevegelsens forkynnergodkjenningsordning skal ha legitimitet, må de aktuelle nettverkene slutte seg til fellesordningen og ikke praktisere særordninger på siden av denne. Konkret bør det avklares at sentrale menigheter i nettverkene rundt Filadelfiakirken Oslo, Salt, Hillsong, Livets Senter, De frie evangeliske forsamlinger og Livets Ord Family slutter seg til ordningen og vil etterleve den.
- Det er en kjensgjerning at flere forkynnere de senere år har forlatt både forkynnertjenesten og Pinsebevegelsen. Årsakene til dette er nok sammensatte, men vi finner grunn til å reise spørsmål om den løpende oppfølgingen og ivaretagelsen av forkynnerne i bevegelsen er for svak. Ordningen bør ikke fremstå som en liste med "regler og bud" som må oppfylles for å opprettholde forkynnerlisensen. Motstykket til de forventninger/krav som stilles til forkynneren bør være tilbud om oppfølging, ivaretagelse og veiledning.
- Vi oppfatter det slik at den svenske pinsebevegelsen ikke praktiserer en godkjenningsordning for forkynnere, men opererer med et nettverk benevnt som "Pingst Pastor". Medlemskap i nettverket forutsetter kort sagt anbefaling fra lokal forsamling og regelmessig deltakelse i regionale prosedyregrupper hvor det legges til rette for inspirasjon, oppfølging, veiledning og selvutvikling og hvor temaer spilt inn av den svenske pinsebevegelsen sentralt, drøftes. Det er også en forutsetning at forkynneren deltar i den nasjonale lederkonferansen. Forkynnerens menighet kan ikke ensidig trekke forkynneranbefalingen med den følge at forkynneren utelukkes fra nettverket. Utelukkelse kan bare skje ved beslutning fattet av den svenske pinsebevegelsens nasjonale leder og bevegelsens regionledere i fellesskap. Vi mener at den svenske modellen har flere fordeler. For det første synes den å vektlegge hensynet til oppfølging og ivaretagelse av forkynneren. Ordningen synes videre å være "softere" enn en ren godkjenningsordning ved at den fokuserer på medlemskap i et nettverk fremfor å fremstå som en kravliste som må oppfylles for å opprettholde forkynnerlisensen. Vi mener at det også er en fordel at ordningen innebærer at forkynneren i en viss utstrekning forplikter seg til det store pinsefellesskapet ved deltakelse i fellesordninger. Det forhold at forkynnerens hjemmenighet ikke ensidig kan trekke anbefalingen med den følge at medlemskapet i nettverket opphører, representerer også i en viss utstrekning en rettssikkerhetsgaranti for forkynneren. Vi antar endelig at de kriterier som er stilt for medlemskap i nettverket med krav til aktiv deltakelse, innebærer at det i enkelte tilfeller vil kunne være enklere å kommunisere utad hvorfor enkeltforkynnere eventuelt utelukkes, fordi utelukkelsen kan begrunnes i manglende deltakelse i nettverket.
- Ordningen bør inneholde elementer som innebærer at forkynneren i noen grad forplikter seg til fellesskapet i Pinsebevegelsen
- Ordningen må ikke fremstå som "byråkratisk". Menighetene og Pinsebevegelsen sentralt bør ikke pålegges forpliktelser som er unødvendig tid- og kostnadskrevende

- Reglene om hva som skal til for å tape godkjenningen må være klare. Det må gis saksbehandlingsregler som legger til rette for kontradiksjon, altså at hver side i saken gis anledning til å uttale seg før endelig avgjørelse treffes.

Vi har vurdert to alternative modeller for godkjenningsregler. Det gjøres nærmere rede for disse nedenfor.

5 ALTERNATIV 1 – VIDEREFØRING AV DAGENS MODELL I REVIDERT FORM

5.1 Hvem ordningen gjelder for

Ordnningen gjelder for "forkynnere".

Forkynner defineres som: Person som fremstår som hoved-, med- eller ungdomsforstander/-pastor, evangelist, fritidspredikant, hel- eller korttidsmisjonær eller lignende og som er medlem i eller på annen måte tilsluttet en menighet og som har en tjeneste som strekker seg ut over menigheten.

For Pinsemisjonen og andre fellestiltak i regi av Pinsebevegelsen gjelder retningslinjer gitt av Pinsemisjonen/vedkommende fellestiltak.

"Fellestiltak" defineres som: misjonsvirksomheter, barne- ungdoms- og videregående skoler, folkehøyskoler, høyskoler, bibelskoler, stiftelser og rus- omsorgs- og helseinstitusjoner som er organisert som egne juridiske enheter og som fremstår som tilknyttet Pinsebevegelsen.

5.2 Begrunnelse for ordningen

Ordnningen begrunnes noe i retning av følgende:

Forkynnere som Pinsebevegelsen stiller seg bak, skal være personer som lever og lærer i tråd med Pinsebevegelsens trosgrunnlag, som har tillit i og utenfor Pinsebevegelsen, som er innstilt på å bidra til fellesskapet i Pinsebevegelsen, som er innstilt på å motta omsorg og veiledning og som ikke begår grenseoverskridende handlinger.

Godkjenningsordningen skal bidra til å legge til rette for at disse målene nås.

5.3 Grunnprinsipper. Saksbehandling før godkjenning gis

Hver menighet avgjør selv hvem som skal fremstå som forkynner utsendt fra menigheten. Ingen kan operere som forkynnere i Pinsebevegelsen uten å ha en base i en lokal menighet og uten å være anbefalt av denne menigheten.

Før anbefaling gis, skal det gjennomføres en samtale med person utpekt av menigheten hvor rammer og forutsetninger for forkynnertjenesten gjennomgås og hvor det blant annet avklares at:

- (a) forkynnerkandidaten er innforstått med og slutter seg til Pinsebevegelsens trosgrunnlag.
- (b) forkynnerkandidaten har støtte fra eventuell ektefelle i valget om å tjene som forkynner
- (c) det ikke foreligger forhold av noen art som er egnet til å svekke tilliten til forkynnerkandidaten og som innebærer at vedkommende bør avstå fra å opptre som forkynner. Konkret innebærer dette at det blant annet skal søkes avklart at

forkynnerkandidaten i) ikke har uoppgjorte konflikter med familiemedlemmer eller andre ii) opptrer respektfullt overfor personer i og utenfor menigheten iii) har en ordnet økonomi og opptrer ryddig i økonomiske forhold og iv) ikke har en fortid når det gjelder andre moralske spørsmål som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende som forkynner i dag.

- (d) Forkynneren forplikter seg til årlig delta på Pinsebevegelse nasjonale ledersamling eller minst en regional ledersamling
- (e) forkynnerkandidaten samtykker til innhenting av politiattest
- (f) forkynnerkandidaten signerer på skjema hvor det fremkommer at vedkommende aksepterer å rette seg etter vedtak/anbefalinger fra Pinsebevegelsens personal- og omsorgstiltak og eventuelle etiske retningslinjer.

Forkynneranbefaling gis på skjema utferdiget av Pinsebevegelsen og som sendes Pinsebevegelsens hovedkontor. Hovedkontoret fører liste over "Forkynnere i Pinsebevegelsen" som kunngjøres på Pinsebevegelsens hjemmesider eller på annen måte som Lederrådet anser hensiktsmessig. En slik praksis vil kunne reise personvernmessige problemstillinger som må utredes nærmere.

5.4 Etter at godkjenning er gitt

Etter at anbefaling er gitt, skal det minst hvert år gjennomføres en samtale mellom forkynneren og person utpekt av menigheten hvor forkynnerens tjeneste gjennomgås. Intensjonen med samtalen er å legge til rette for at forkynneren opplever seg ivaretatt, gis veiledning, at utfordringer i tjenesten følges opp samt at forkynneren opptrer i samsvar med menighetens interesser.

5.5 Bortfall av godkjenningen

Den enkelte menighet kan trekke anbefalingen, dersom [•].

Pinsebevegelsens Lederråd kan fjerne en forkynner fra listen over Forkynnere i Pinsebevegelsen dersom [•].

Dersom det rettes anklager mot en leder som er av en slik karakter at det kan oppstå spørsmål om vedkommende bør avslutte tjenesten, skal menighetens lederråd eller tilsvarende straks vurdere om anklagene er av en art som tilsier at det bør søkes bistand fra Pinsebevegelsens personal- og omsorgstiltak. Andre konflikter skal søkes løst gjennom samtaler med de involverte.

Forkynneranbefaling og/eller oppføring på liste over Forkynnere i Pinsebevegelsen kan bare skje etter en prosess hvor forkynneren, den menighet som har anbefalt forkynneren og Pinsebevegelsens lederråd gis rett til å uttale seg før endelig avgjørelse treffes.

6 ALTERNATIV 2 - "NETTVERKSMODELL"

Prinsippene omtalt i punkt 5.1 – 5.3 om hvem ordningen gjelder for, begrunnelsen for at forkynnere må ha en anbefaling og saksbehandlingsregler før anbefaling/godkjenning gis, gjelder i tillegg til følgende:

Det etableres et nettverk for forkynnere i Pinsebevegelsen. Pinsebevegelsen kommuniserer utad at man stiller seg bak forkynnere som er medlemmer i nettverket.

Nettverket kan organiseres slik at hver forkynner tilordnes en nettverksgruppe som ledes av en gruppeleder. Gruppelederen utpekes av Pinsebevegelsens visjonære leder og regionledere.

Nettverksgruppene samles minst en gang pr. år samt til en fellessamling under Pinsebevegelsens ledersamling (LED). Formålet med nettverksgruppene er å bidra til relasjonsbygging samt å legge til rette for samtaler rundt lederskap, teologi og personlig og åndelig utvikling.

Nettverksgruppene fokuserer ellers på temaer som spilles inn av Lederrådet i Pinsebevegelsen. Nettverket tilbyr ulike former for forelesninger, kurs og fordypningsmuligheter.

Et grunnleggende vilkår for medlemskap i nettverket er at forkynneren er medlem i en lokal menighet som har anbefalt vedkommende skriftlig. Ut over dette er det en forutsetning for medlemskap i nettverket at forkynneren deltar aktivt i den regionale nettverksgruppen og i Pinsebevegelsens årlige lederkonferanse. Dersom man ikke deltar i nettverksgruppen og på lederkonferansen vil man ikke kunne være medlem i forkynnernetttverket. Oppfølgingen av dette legges til gruppeleder og regionleder.

Hvem som er medlem i forkynnernetttverket publiseres på Pinsebevegelsens hjemmesider på internett og/eller på annen måte som Lederrådet finner hensiktsmessig.

Dersom det er ønskelig å utelukke noen fra nettverket, eksempelvis fordi forkynneren ikke lenger har nødvendig tillit, avgjøres dette av regionlederen i samråd med den menighet forkynneren er medlem av, de øvrige regionlederne og visjonær leder for Pinsebevegelsen. En lokal menighet kan altså ikke ensidig avgjøre om en forkynner skal få tilhøre nettverket eller ikke. Utelukkelse fra nettverket skal skje gjennom en prosess som legger til rette for kontradiksjon. Grunnprinsippene i punkt 5.5 ovenfor om bortfall av godkjenningen gjelder så langt de passer.